

OSZTÁLYFŐNÖKI TERV

(Folytatás) -

D) Munkára nevelés

5. osztály

	1. Az osztályfőnöki órák anyaga. 2. Tevékenységi forma	Elérendő cél	Előre tervezhető szemléltetés	Megjegyzések, változások
a)	1. A munkáról általában. 2. Szívesen végezd a tanulást tehetséged szerint.	A munka a szocialista társadalmi rendünk alapja. Ezért legyen kötelesség a tanulás és vegye ki részét a társadalmi munkából.	Juhász F.: Őszi táj traktórral. Boldizsár: Dunán túl szívében.	
a)	1. A tanulás, mint munka. 2. Tanulási nehézség esetén forduljon az osztályfőnökhöz, vagy a szaktanárhoz.	A helyes tanulási módszerek ismeretése.	Közös tanulás alapján. Helyes tapasztalatok átadása.	
a)	1. A munka eredményeinek a megbecslése. 2. Tartsa rendben az iskolában a padját, ügyeljen annak tisztaságára.	Köztulajdon védelmére nevelés.	Iskolai jó és rossz példák.	

6. osztály

a)	1. A termelő munka jelentősége. 2. Figyelje meg a munkában és eredményeiben rejlő szépségeket.	Meggyőzni a tanulókat, hogy a munka minden emberi haladás feltétele.	Kuznyecov: Az Angara megfélékezése. Minden napok hősei.	
a)	1. A tanulás és a fizikai munka. 2. Törekedjék továbbfejleszteni jó tanulási módszereit. Adja át tapasztalatát.	A munka becsület és dicsőség dolga.	A tanulás egészségtana. Úttörőélet 3. pontja.	Év elején megbeszélni.

	1. Az osztályfőnöki órák anyaga. 2. Tevékenységi forma	Elérendő cél	Előre tervezhető szemléltetés	Megjegyzések, változások
a)	1. A kötelességtudás. 2. A tanulásban legyen önálló. Csak szükség esetén forduljon segítséghez.	Csak az a gyermek kötelességtudó, aki nemcsak tanulmányi, hanem egyéb kötelességeinek is eleget tesz.	Rajon belüli dicséret. Szülők példája.	
b)	1. Egy meglátogatott üzem munkájának a megbeszélése. 2. Kirándulásokon vegyessen megfigyeléseket.	A munka nemesítő hatása.	Kirándulás, üzemlátogatás.	

7. osztály

a)	1. Magunk és mások munkájának és magatartásának helyes bírálata. 2. Vegyen részt szakköri munkában.	A bírálatnak helyes tartalom mellett megfelelő formát kell öltenie.	Egymás munkájának értékelése, bírálata.	Félévi munka értékelése. Magatartás és szorgalom terén.
a)	1. A tervszerű munka fogalma. 2. Napirendet készítse.	A munka akkor éri el célját, ha megszabott terv irányítja, küzdünk a pontos rendszeres munkavégzésért.	Az osztály életéből vett konkrét példa.	
a)	1. Felkészülés a pályaválasztásra. 2. Figyelje a munkások életét, azokat becsülje.	Képességek és a lehetőségek reális számbavétele.	Üzemlátogatás. Filmek vetítése.	Szülő, idősebb testvér meghívása

8. osztály

a)	1. Helyes önbírálat, mások igazságos értékelése. 2. Önállóan végzett munkáját tudja értékelni, ellenőrizni.	Az önbírálat és a bírálat jelentőségének pszichológiai indoklása.	Rubinstein: Az általános pszichológia alapjai II. 876. oldaltól.	
a)	1. A fizikai és a szellemi munka kapcsolata. 2. Ismerje meg a jövőd munkájával kapcsolatos kívánalmakat.	Az ellentét megszüntetése, a két munka összekapcsolódik.	Illyés Gyula: Az építőkhöz.	

	1. Az osztályfőnöki órák anyaga. 2. Tevékenységi forma	Elérendő cél	Előre tervezhető szemléltetés	Megjegyzések, változások
a)	1. Beszélgetés a pályaválasztásról. 2. Figyelje azokat a munkalehetőségeket, melyek a pályaválasztásban számba jöhetnek.	Mindenki képességének és a népgazdaság szükségleteinek megfelelő foglalkozást válassza.	Család és Iskola cikkei: A legfrissebb pályaválasztási tájékoztató.	

E) A szocialista humanizmus és a közösségi magatartás nevelése

5. osztály

a)	1. A családi közösség. 2. Mutassa ki forró szeretetét szülei iránt. Ezt tettekkkel is bizonyítsa.	A családban is van közösségi kötelesség. Gondokban, tervekben osztozni kell.	Iskolarádió. „Kötelességek a családban.” (magnó)	
a)	1. Az iskolai közösség. 2. Közösségi keretben vállaljon iskolai munkát. (Kicsik segítése.)	Megkönnyíti az átlépést az alsó tagozatból.	Az ellenőrzőkönyv közös kitöltése. Tanárok megismertetése.	Év elején.
a)	1. A közös összefogás jelentősége életünkben. 2. Ha gyenge tanuló, kérje pajtásai segítségét, ha jó, igyekezzen segíteni!	Közösségi emberré nevelés, jellemvonnásainak kialakítása.	A környezet napi példája.	
a)	1. Az úttörő és az őszinteség. 2. Bátran mondjon véleményt pajtásairól, de igazságos legyen.	Az úttörő az őszinteségben is példamutató.	Iskolarádió. „Őszinteség” c. adása. (magnóról) Aiszoposz: A hazug pásztor.	
a)	1. A helyes pajtási segítség. 2. Segítsen iskolai feladataik megoldásában a gyengéknek.	Az egyéni segítségnyújtás és a közösség érdekei összefüggnek.	Móra: A másik család.	

6. osztály

a)	1. A kötelező tisztelet szülei, nevelőik és az idősebbek iránt. 2. Mutassa ki szeretetét szülei iránt. (Szerénységgel, hálával, szófogadással.)	A felnőttek joggal várnak el szereteten és mind nagyobb megértésen alapuló tiszteletet a tanulóktól.	Cikkek a Nők Lapjából. (Engedetlenség, hálatlanság, durvaság.)	
----	--	--	--	--

	1. Az osztályfőnöki órák anyaga. 2. Tevékenységi forma	Elérendő cél	Előre tervezhető szemléltetés	Megjegyzések, változások
a)	1. A felelősségérzet. 2. Lépjen fel határozottan a rendbontók ellen.	Minden ember felelős önmagáért és társaiért.	Az osztály életéből kiválasztott esetek. Üttörőélet 5. p.	
a)	1. A baráti és bajtársi együttérzés. 2. Szívesen vegyen részt a kollektív megmozdulásokon.	Igazi barátság csak jó közösségben lehet.	Irodalmi példák. Üttörőélet 8. pontja.	
a)	1. A megfontoltság, határozottság. 2. Ne ítéljen elhamarkodtan.	Legyen igazságos és tapintatos.	Dobó István és Hegedűs hadnagy tetteinek szembeállítása.	
a)	1. Az akarat edzése. 2. A hétköznapi apró sikereinek a megbebecsülése.	Az erős akarat fontosságának bemutatása, ösztönzés az akarat erősítésére.	Irodalmi és történelmi példák idézése: Demoszthenész. Mereszjev: Egy igaz ember, Ifjú Gárda.	
a)	1. Az önállóság. 2. Legyen önálló otthon, iskolában és az életben.	Az önállóság helyes értelmezése.	Otthoni példák. Iskolai példák.	
a)	1. Figyelmesség, előzettség. 2. Tanuljon meg helyesen parancsolni és engedelmessé válni.	Annak bemutatása, hogy a figyelmességben a tiszteletet fejezzük ki.	Az osztály életéből.	
a)	1. A takarékoság egyéni és közösségi jelentősége. 2. Vegyen részt a takarékosági mozgalomban.	A közös és egyéni javak megbecsülése és annak felhasználása.	Tervkészítés.	

7. osztály

a)	1. A valláserkölc és a kommunista erkölcs különbsége. 2. Egyéni érdek alárendelése a közérdeknek.	A valláserkölc az elnyomók érdekeit, a kommunista erkölcs a dolgozókéét szolgálja.	Történelmi példák felsorolása. II. Rákóczi Ferenc hazaszeretete stb.	
a)	1. Az igazi barátság célja és tartalma. 2. Barátait köszöntse különböző alkalmakkor kisebb ajándékokkal.	A tanulók barátság modelljének alakítása.	Ságvári példája. Osztálypéldák.	

	1. Az osztályfőnöki órák anyaga. 2. Tevékenységi forma	Elérendő cél	Előre tervezhető szemléltetés	Megjegyzések, változások
a)	1. Az egyéni érdek és a közérdek viszonya. 2. Rendelje alá egyéni érdekeit és hangulatát a közösség érdekének.	Az egyén adott helyzetben alá kell, hogy rendelje érdekeit a közösség érdekének.	Arany—Petőfi, Marx—Engels barátsága. Ady—Móricz Zs.	
a)	1. A jó osztályközösség jellemzői. 2. Tudja, hogy a közös siker és nem az egyéni feltűnés a fontos.	Az ösztönzés a közösségi élet elemzésére és tudatos fejlesztésére.	Klikkesedés elítélése, jó példa kiemelése az osztályon belül.	
a)	1. Az erős akarat és a makactság. 2. Lássá meg a jót és a rosszat magatartásában.	Az erős akarat és a makactság különbségének tisztázása.	Giordano Bruno: A Föld forog. (Tudományos felfedezése.)	Huligánok, galeritagok elítélése, tapasztalatok és sajtó alapján.
a)	1. Udvariasság és gombaság. 2. Legyen különösen udvarias öregekkel, betegekkel, vakokkal szemben.	A szocialista társadalom magasrendű udvariasságot követel.	Stréber—hízelgő típus elítélése példák alapján.	

8. osztály

a)	1. A család, mint közösség. 2. Erejéhez mérten segítse szüleit és testvéreit.	A gyermekek a családban is készüljenek fel a közösségi életre.	Előkészítés az örsöknek adott felkészülés alapján.	
a)	1. Igazságosság és a szocialista becsület. 2. Figyelmeztesse azokat a társait, akik rendtelenségükkel nehezítik a munkát.	Mások cselekedeteit kötelességteljesítésük mértéke alapján bírálhatjuk el.	Osztálypéldák megbeszélése.	
a)	1. A szocialista ember néhány fontos jellemvonása. 2. Tudjon engedelmeskedni a közösség megbízottainak.	A szocialista ember közösségi ember. Fegyelmezett, szereti az embereket.		
a)	1. Határozottság, megfontoltság, elvhűség. 2. Mindig vegye figyelembe az idősebbek véleményét, a tőlük kapott tanácsokat.	A gyakorlatban is ragaszkodjunk helyesnek megismert elveinkhez.		

F) Az esztétikai nevelés

5. osztály

	1. Az osztályfőnöki órák anyaga. 2. Tevékenységi forma	Elérendő cél	Előre tervezhető szemléltetés	Megjegyzések, változások
a)	1. Szabad időnk helyes felhasználása. 2. Jusson idő sportra, játékokra, egyéni kedvtelésekre.	Szabad idő hasznos eltöltése.	Könyvek ismertetése, ajánlása.	
a)	1. Állhatatosság, bátorság, erő, ügyesség.	Erkölcsei tulajdonságok megismerése.	Ligeti V.: A piros pulóverek.	
a)	1. Indulatok legyőzése. 2. Uralkodjunk indulatainkon.	Az önuralom fontossága a közösség életében.	Verekedések, iskolai példák.	

6. osztály

a)	1. Példaképeink. 2. Ne kövessük a helytelen példákat.	Ösztönző mintaképre szükség van.	Írásos feleletek.	
----	--	----------------------------------	-------------------	--

7. osztály

b)	1. Legyen igényes környezet a széppé formálásában. 2. Díszítse osztályát.	Legyen igényes környezete iránt.	Osztálydekorálás.	
----	--	----------------------------------	-------------------	--

8. osztály

a)	1. Ízlés és szépérzék fejlesztése. 2. A természet szépségeinek észrevétele.	A környezet művészi szépségeinek értékelése.	Múzeumlátogatás. Képzőművészeti ismeretek.	
----	--	--	--	--

Feldolgozott órák:

A) Kötött tematikájú órák, etikai beszélgetések:

5. osztály = 15	
6. osztály = 15	
7. osztály = 15 + 2	honvédelmi óra
8. osztály = 15	
<u>62</u>	

B) Kötetlen órák, gyakorlati megbeszélések:

6	21
7	22
6	23
4	19
<u>23</u>	<u>85</u>

Konkrét eljárások, az átmenet megkönnyítése az általános iskola 4. osztályából az 5. osztályba

a) Negyedik osztályosaink olyan szakórákat látogatnak az 5. osztályban, amelyeknek anyaga a környezetismeret anyag tartalmára épül.

b) A nevelők megismerik és megbeszélnek az értékelés realitása érdekében egymás ellenőrző és értékelő módszereit.

c) Hospitálások kölcsönösen a leendő osztályfőnök és a szaktárgyakat tanító nevelők közt.

d) Az 5. osztályba kerülő tanulókat szeptember hónapban nem osztályozzuk.

Az osztályzat formájában történő értékelés elmaradásából felszabaduló idő a következő célokra fordítható:

- A belépő szaktárgyak nyelvét tanítják meg.
- Bemutatják a felkészülés helyes módját.
- Együtt tanulnak a tanulókkal.
- Mintafeleléseket tartanak.
- Sikerélményekhez juttatják a nevelők a tanulókat.

IV. A pályaválasztás előtervezése

Tantervi cél: „tegye képessé őket arra, hogy hazánknak és a jövő társadalmának mindenoldalúan fejlett, öntudatos dolgozóivá válhassanak.”

Nevelői cél: A tanulók személyiségét már a korai iskolás kortól kezdve úgy kell formálni, hogy nagyobb zökkenők nélkül be tudjanak illeszkedni a társadalmi munka kereteibe, aminek egyik lényeges feltétele, hogy helyesen válasszanak pályát.

Ennek érdekében az alábbi tervezés alapján végzem osztályfőnöki munkámat:

- Felmérést végzek minden tanév elején** tájékozódás céljából az alábbi kérdések alapján. A kérdések a tanulókról gyűjtött feljegyzésekhez kerülnek, amit négy évre megőrzünk.

Kérdések:

- Mihez értek a legjobban?
- Mit szeretnék az életben legjobban csinálni és miért?
- Milyen tudomány érdekel és mit tudok róla?

E kérdésekre adott válasz meggyőzőbben hat minden szülőre a legjobb pedagógiai érvnél.

A felmérés eredménye

A választott pálya:	5. o.	6. o.	7. o.	8. o.
tanár	10	14	14	
gépészmérnök	2	—	4	
idegenvezető	1	—	4	
orvos	5	4	—	
katona	2	2	2	
óvónő	6	4	2	
divattervező	2	2	2	
színész	4	3	4	
tölmács	2	2	—	
gépésztechnikus	1	2	2	
nyomozó	1	2	1	
állatorvos	1	1	—	
vegyész	1	2	3	
gyermekgondozó	2	—	—	
építész	2	1	—	
	42	39	38	

Ugyanazt a pályát választotta 7. osztályban = 19 tanuló
Több éven keresztül 8. osztályban =

2. A nevelőmunka további feladatai a következők:

- Informatív tevékenység,
- Készségfejlesztő tevékenység,
- Tanácsadó tevékenység.

a) *Informatív tevékenység:*

5. oszt.	6. oszt.	7. oszt.	8. oszt.
<p><i>Érdeklődés felkeltése:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Üzemlátogatás: Zalaegerszegi Ruhagyár. 2. Ajánlott irodalom: „Mi legyek?” 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tófeji kerámia-üzem megtekintése a kiállítással együtt. 2. Szakmai film bemutatása rajkeretben. 3. Ajánlott irodalom: „Száz szakma”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirándulás keretén belül a Sárvári Cukorgyár és a baromfifeldolgozó üzem meglátogatása. 2. Érdeklődési körének megfelelő feladatot vállal a raj és a csapat munkájában. 3. Szülői értekezleten ismertetni a tanulók vágyát, a felmérés eredményét, az elhelyezkedési lehetőségeket a helyi útmutató alapján. <p>Irodalom: „Pályák leányoknak.”</p>	<p><i>Konkrét ismeretre helyezzük a hangsúlyt.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Herendi porcelángyár megtekintése. 2. Volt úttörő beszámoltatása a választott szakmáról vagy iskolatípusról. 3. Szülő tájékoztatója munkájáról, üzeméről. 4. A szülőket informálni osztálykeretben a továbbtanulási és elhelyezkedési lehetőségekről. 5. Irodalom: „Értelmiségi pályák.” — „Szakmunkás pályák.” Helyi tájékoztató. 6. A KISZ-szervezetten keresztül üzemektől részletes tájékoztatást kérünk. 7. Látogatás az iparituló-iskolában.

b) *Készségfejlesztő tevékenység:*

5. oszt.	6. oszt.	7. oszt.	8. oszt.
<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók személyi lapjának tanulmányozása. 2. Érdeklődésüknek megfelelő szakköri munkába való bevonás. 3. Nyomon kell követni három éven keresztül a pályairányulás változásait. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A szülőkkel közölni a tanulók fizikai és szellemi képességeit. 2. Órán és órán kívüli munka eredményének értékelése rajkeretben. Tantárgyi munka, érdeklődés iránya. Szakköri munkája. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Összehangolni a tanuló és a szülők elképzelését a pályaválasztásról. (Felmérés alapján.) 2. Tudatosítani a tanulókban teljesítményeik értékét, azok pályaválasztással összefüggő helyes vagy helytelen voltát. 3. Önmagukról alkotott helytelen elképzelések kiigazítása. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Végleges felmérés, amely az iskolorvos bevonásával a tanulók egészségügyi állapotára is kiterjed. 2. Vetélkedő: „Ki ismer több szakmát?” szervezése. Kiterjed valamilyeni iskolatípusra. 3. A nevelői kollektíva egybehangolt tevékenységével a tanulókat az önmagukkal szembeni igényességre serkenteni.

c) *Tanácsadó tevékenység:*

5. oszt.	6. oszt.	7. oszt.	8. oszt.
Csoportos beszélgetés. Melyik szakma miért szép.	Egyéni beszélgetés. Mi szeretnél lenni és miért?	A 8. osztálynak kiadott tájékoztató alapján a szülők felvilágosítása a lehetőségekről. Az egyéni érdek és a társadalmi szükséglet összehangolása. A szakmaszerzési lehetőségek ismertetése.	1. A tanuló teljes személyiségén alapuló tanácsadás, figyelembe véve a szülői ház véleményét és tapasztalatait. 2. Továbbtanulási lapok elkészítése, a szülők bevonásával, egyéni beszélgetés alapján. 3. Előkészítő rajgyűlés, a KISZ-felvételekre, ahol a tanuló nevelői és társai által alkotott véleményt hall önmagáról. Elmondja saját álláspontját is. Segítségadás a jellemzések elkészítésénél. 4. A visszajött lapok további irányítása.

IV. Szülők vonatkozásában

A családi nevelés helyes pedagógiáját az osztályba járó tanulók szüleinek közösségében, az osztály szülői munkaközösség keretében lehet megszervezni. Itt nemcsak a pedagógus a szülőre, hanem a szülők is hatnak egymásra.

Az SZM-elnök munkája

<i>Elnök:</i>	5. o.-ban	.....
	6. o.-ban	.....
	7. o.-ban	.....
	8. o.-ban	.....
<i>Vezetőségi tagok:</i>	5. o.-ban	.....
	6. o.-ban	.....
	7. o.-ban	.....
	8. o.-ban	.....

1. A vezetőség feladata az SZM vonatkozásában:

- Az SZM-elnök és az osztályfőnök állandó kapcsolatot tart egymással, ahol kölcsönösen tájékoztatják egymást az iskolában, illetve iskolán kívül szerzett tapasztalataikról.
- Az SZM-vezetőség kísérelje figyelemmel a családokban végbemenő jelentősebb nevelési eredményeket, ezekről időnként tájékoztassa az iskola pedagógusait.
- Vállalják, hogy az eddig távolmaradt szülőket felkeresik és meggyőzik a szülői értekezleteken való megjelenésre.
- A tanulmányi kirándulások megszervezéséhez, előkészítéséhez segítséget adnak.
- A szülők közti ismeretség, barátság kialakulását elősegítik.
- Részt vesznek minden alkalommal az iskolai SZM vezetőségi üléseken.

2. Az osztályfőnök feladata az SZM vonatkozásában

- a) Minden tanulónál családlátogatást végez. E látogatások elsődleges célja az iskolai és otthoni nevelés összehangolása.
- b) Szülői értekezletet tartok az iskola igazgatója által megjelölt időpontban. Az értekezletet az osztály problémáival kapcsolatban nevelési tárgyú előadással kapcsolom egybe. Felhasználom a filmet és a magnót.

V. Kirándulási terv elkészítése

5. osztály:

Kőszeg város megtekintése, egésznapos kirándulással (autóbuszsal).

Cél: A város építkezési nevezetességeinek, történelmi és földrajzi helyzetének megismertetése.

Tevékenységi forma: Indokolja meg, miért látta szépnek a tájat, amelyben gyönyörködött.

6. osztály:

Keszthely—Tapolca megtekintése egésznapos kirándulással. A Balaton és a tapolcai Tavas-barlang megtekintése, földrajzi ismereteik elmélyítése.

Cél: Építkezési nevezetességek megtekintése, a vidék szépségeinek megismertetése.

Tevékenységi forma: Ismerkedjék meg hazánk különböző vidékeivel. Hasonlítsa össze az egyes tájegységek (Kőszeg) sajátos arculatát. Számoljon be arról, milyen érzéseket keltett benne a szemlélt táj.

7. osztály:

Szombathely—Ják—Sárvár. Szombathely történelmi nevezetességeinek (római emlékek) megtekintése és kapcsolása az eddig tanultakkal.

Ják: román és átmeneti stílusú templom megtekintése.

Sárvár: a vár megtekintése, üzemlátogatás (cukorgyár, baromfifeldolgozó üzem).

Tevékenységi forma: Kirándulási alkalmával készítsen rajzokat, fényképfelvételeket az egyes tájakról. Albumba gyűjtse össze.

8. osztály:

Veszprém—Balaton—Herend—Nagyvázsony. Veszprémi vár, történelmi nevezetessége, földrajzi megfigyelése, természeti szépségek észrevétele. Balatonfüredi Jókai Múzeum megtekintése. Nagyvázsony vára. Herendi gyárlátogatás.

Tevékenységi forma: Ebbresszen kedvet barátaiban is az általa ismert szép tájak felkeresésére. Alkosson képet magának hazánk szépségeiről.

Horváth Imréné
Zalaegerszeg

SZERBÜL IS, MAGYARUL IS

A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola első osztályában magyar óra is van az iskola szerb elsője számára.

1969. októbere óta az iskola 23 első, 40 második, 40 harmadikos, 15 negyedik és 26 felsős szerb diákja tanul saját kérésére magyarul heti 3 órában.

Február 4-e óta viszont a magyar tagozatokon megváltozott a szerb nyelv oktatása. A kétnyelvű tagozatok megszűntek, helyettük minden nap az első és második osztályosok 20 perces szerb nyelvű oktatásban része-

sülnek, a harmadikosok és a negyedikeseknek viszont már heti 3, a felsősöknek pedig heti 4 szerb órájuk van. Ezen kívül megtanulják valamennyi tantárgy szakkifejezéseit is szerb nyelven.

Ebben az iskolában minden gyerek megtanul szerbül is, magyarul is. Így könnyebben boldogulnak a hétköznapi életben, de a továbbtanulás során is.

JÓ PAJTÁS
Novi Sad XXIV. 12. szám.
1970.